

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Коледж Миколаївського національного університету
імені В.О.Сухомлинського

Циклова комісія з дисциплін загальноосвітнього циклу підготовки

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова приймальної комісії
Миколаївського національного університету
імені В. О. Сухомлинського

В. Д. Будаєк

27 березня 2018 року

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

З ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКА МОВА»

ДЛЯ АБИТУРІЄНТІВ, ЩО ВСТУПАЮТЬ ДО
КОЛЕДЖУ МИКОЛАЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО
НА ДЕННУ ФОРМУ НАВЧАННЯ
ЗА ОКР «МОЛОДШИЙ СПЕЦІАЛІСТ»
НА ОСНОВІ ПОВНОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
ЗА ТАКИМИ ГАЛУЗЯМИ ЗНЯНЬ ТА СПЕЦІАЛЬНОСТЯМИ:

Шифр та найменування галузі знань	Код та найменування спеціальності
08 Право	081 Право
07 Управління та адміністрування	072 Фінанси, банківська справа та страхування
	071 Облік і оподаткування
11 Математика та статистика	113 Прикладна математика
12 Інформаційні технології	123 Комп'ютерна інженерія
23 Соціальна робота	231 Соціальна робота

МИКОЛАЇВ – 2018

Програма вступного випробування з дисципліни «Українська мова» для абітурієнтів, що вступають до Коледжу МНУ імені В.О.Сухомлинського за освітньо-кваліфікаційним рівнем «молодший спеціаліст» на основі повної загальної середньої освіти на денну форму навчання за такими галузями знань та спеціальностями:

Шифр та найменування галузі знань	Код та найменування спеціальності
08 Право	081 Право
07 Управління та адміністрування	072 Фінанси, банківська справа та страхування
	071 Облік і оподаткування
11 Математика та статистика	113 Прикладна математика
12 Інформаційні технології	123 Комп'ютерна інженерія
23 Соціальна робота	231 Соціальна робота

Програму вступного випробування з дисципліни «Українська мова» розроблено на основі Програми для загальноосвітніх навчальних закладів з української (рідної) мови: 5–12 класи: / Авт. Г.Т.Шелехова, В.І.Тихоша, А.М.Корольчук, В.І.Новосолова, Я.І.Остаф; за ред. Л.В.Скуратівського. – К.; Ірпінь: Перун, 2005. – 176 с. та програм для профільного навчання учнів 10–11 класів (рівень стандарту, наказ Міністерства освіти і науки України № 1021 від 28.10.2010).

Розробник:

Дідовик Олена Юріївна, викладач другої категорії циклової комісії з дисциплін загальноосвітнього циклу підготовки _____

(підпис)

Затверджено на засіданні циклової комісії з дисциплін загальноосвітнього циклу підготовки, протокол № 8 від «13» лютого 2018 року

Затверджено на засіданні Педагогічної ради Коледжу МНУ імені В.О.Сухомлинського, протокол № 7 від «23» лютого 2018 року

Голова педагогічної ради
Коледжу МНУ імені В.О.Сухомлинського _____ В.К.Орловський

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Українська мова – державна мова України. Вона неоціненна національна святиня, скарбниця духовних надбань народу, запорука його подальшого культурного прогресу. Як навчальний предмет українська мова виконує важливі освітні функції. Головна функція рідної мови полягає в тому, що вона є засобом спілкування, пізнання нагромаджених людством культурних цінностей. Як форма вияву національної й особистісної свідомості вона є засобом самопізнання, саморозвитку і самореалізації людини. Вільне володіння рідною мовою забезпечує реалізацію творчих можливостей абітурієнтів в усіх сферах життя.

Програму вступного випробування з дисципліни «Українська мова» розроблено на основі Програми для загальноосвітніх навчальних закладів з української (рідної) мови: 5–12 класи: / Авт. Г.Т.Шелехова, В.І.Тихоша, А.М.Корольчук, В.І.Новосьолова, Я.І.Остаф; за ред. Л.В.Скуратівського. – К.; Ірпінь: Перун, 2005. – 176 с. та програм для профільного навчання учнів 10–11 класів (рівень стандарту, наказ Міністерства освіти і науки України № 1021 від 28.10.2010).

Матеріал програми розподілено за такими розділами: «Фонетика. Графіка. Орфоєпія», «Лексика. Фразеологія. Будова слова. Словотвір», «Морфологія», «Синтаксис».

2. ОСНОВНА ІНФОРМАЦІЯ

Вступне випробування проводиться у формі тестування.

Тестові завдання з української мови складаються з 20 завдань закритої форми (з однією правильною відповіддю) і розраховані на виконання впродовж 45 хвилин. Кожне тестове завдання містить чотири запропонованих варіанти відповіді і п'ятий варіант відповіді – «інша відповідь», що дає можливість

проявити самостійність у роботі, стимулює до більш глибокого осмислення заданої проблеми.

Тестові завдання з української мови, системно відображаючи програмний матеріал, сприяють об'єктивному і всебічному оцінюванню рівня його засвоєння, аналізу особливостей мовної культури особистості. За змістом вони охоплюють теоретичний і практичний матеріал основних розділів курсу сучасної української мови: фонетики, орфографії, лексики, фразеології, морфології, синтаксису, стилістики та культури мовлення.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання тестових завдань з української мови здійснюється за кількістю правильних відповідей у 200-бальній шкалі. Максимальна оцінка за одне правильно виконане тестове завдання з української мови – 10 балів. Максимальна оцінка за виконану роботу – 200 балів. Виправлення, закреслення, підтирання, замазування у бланкові відповіді вважається помилкою.

4. МЕТА, ЗАВДАННЯ ВСТУПНОГО ТЕСТУВАННЯ

Вступне випробовування у формі тестування з української мови для вступу на навчання до коледжу за освітньо-кваліфікаційним рівнем «молодший спеціаліст» проводиться з **метою** визначення рівня навчальних досягнень абітурієнтів, лінгвістичного світогляду та навичок вільного, комунікативно виправданого використання мовних засобів у різних формах і сферах мовлення відповідно до вимог навчальної шкільної програми з української мови за 5–11 класи.

Відповідно до поставленої мети головними **завданнями** вступного випробування з української мови є:

- виховання свідомого прагнення до вивчення української мови;
- вироблення у студентів компетенцій комунікативно виправданого користування засобами мови в різних життєвих ситуаціях;
- ознайомлення з мовною системою як основою формування мовних

умінь і навичок – орфоепічних, лексичних, граматичних, правописних, стилістичних;

– формування духовного світу студентів, цілісних світоглядних уявлень, загальнолюдських ціннісних орієнтирів, прилучення через мову до культурних надбань українського народу і людства в цілому.

Згідно з вимогами програми абітурієнти повинні **знати**:

- зміст мовних понять і термінів;
- правила орфографії та пунктуації;
- норми української літературної мови;
- значення мовних одиниць та особливості їх функціонування.

Абітурієнти повинні **вміти**:

- класифікувати звуки мовлення, ділити слово на склади, визначати звукове значення букв у слові;

- пояснювати лексичні значення слів, добирати до слів синоніми й антоніми та використовувати їх у мовленні, вживати слова в переносному значенні;

- виконувати морфемний аналіз слова, розрізняти форми слова й спільнокореневі слова, правильно вживати їх у мовленні, визначати словотвірний спосіб;

- розпізнавати частини мови, визначати їх загальне значення, морфологічні ознаки та синтаксичну роль;

- розрізняти словосполучення й речення та типи зв'язку між словами й реченнями; типи словосполучень за способом вираження головного слова;

- розрізняти речення різних видів;

- визначати структуру простого двоскладного речення, способи вираження головних членів речення;

- розпізнавати види другорядних членів речення, їх типи та різновиди;

- розпізнавати типи односкладних речень, визначати особливості кожного з типів;

- розпізнавати просте ускладнене речення;

- розпізнавати складні речення різних типів, визначати їх структуру, види й засоби зв'язку між простими реченнями;
- визначати структуру складних речень з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку;
- визначати в реченні з прямою мовою слова автора й пряму мову, речення з непрямою мовою, замінювати пряму мову непрямою;
- розпізнавати стилі мовлення, визначати особливості кожного з них;
- визначати особливості вимови та наголосу слів відповідно до орфоепічних норм.

5. ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ТЕСТУВАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКА МОВА»

Тема 1. Фонетика, орфоепія, графіка, орфографія

Звуки мови. Голосні та приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінкі і глухі. Букви та інші графічні засоби. Українська абетка. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв я, ю, є, ї, щ та буквосполучень дз, дзь, дж. Наголос, головні літературні норми наголошування слів в українській мові. Ненаголошені голосні, їх вимова й позначення на письмі. Вимова приголосних звуків та позначення їх на письмі. Уподібнення приголосних, його різновиди. Спрощення в групах приголосних. Найпоширеніші випадки чергування голосних та приголосних звуків. Евфонічні чергування (у – в, і – й). Правила вживання апострофа, м'якого знака. Позначення подовжених м'яких приголосних та збігу однакових приголосних звуків. Написання слів іншомовного походження.

Тема 2. Будова слова, словотвір та орфографія

Спільнокореневі слова й форми слова. Основа слова й закінчення змінних слів. Значущі частини слова (корінь, префікс, суфікс, закінчення). Вимова та написання префіксів з- (с-, зі-, із-, зо-), роз-, без-, воз-, пре-, при-, прі-. Словозміна та словотворення. Основні способи словотворення в українській мові, їх різновиди. Зміни приголосних при творенні слів.

Правопис складних і складноскорочених слів.

Тема 3. Лексикологія, фразеологія та лексикографія

Поняття про лексику. Лексичне значення слова. Однозначні й багатозначні слова. Пряме й переносне значення слова. Синоніми, антоніми, омоніми. Загальноновживані слова. Діалектні та професійні слова. Лексика української мови за походженням. Власне українські слова. Лексичні запозичення з інших мов. Терміни. Архаїзми та історизми. Неологізми. Поняття про фразеологізми. Джерела української фразеології. Фразеологізми в ролі членів речення.

Тема 4. Морфологія та орфографія

Поняття про самостійні та службові частини мови.

Іменник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Конкретні й абстрактні назви. Назви істот та неістот. Загальні і власні назви. Рід, число, відмінок іменників. Відміни іменників. Невідмінювані іменники. Способи творення іменників. Правопис відмінкових закінчень іменників. Правопис найуживаніших іменникових суфіксів. Велика буква у власних назвах.

Прикметник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Якісні, відносні та присвійні прикметники. Ступені порівняння якісних прикметників, способи їх творення. Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників. Відмінювання прикметників. Способи творення прикметників. Правопис відмінкових закінчень і найуживаніших суфіксів прикметників. Написання складних прикметників.

Займенник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди займенників за значенням (особові, зворотний, присвійні, вказівні, означальні, питальні, відносні, неозначені, заперечні). Творення та відмінювання займенників. Правопис займенників.

Числівник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Числівники кількісні й порядкові. Відмінювання числівників. Правопис числівників.

Дієслово як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Неозначена форма дієслова. Дієвідмінювання. Дієслова I та II дієвідмін. Особа і число дієслова. Безособові дієслова. Творення та правопис дієслів.

Дієприкметник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприкметниковий зворот. Безособові дієслівні форми на -но/-ено, -то. Правопис дієприкметників.

Дієприслівник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівниковий зворот. Правопис дієприслівників.

Прислівник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників за значенням. Правопис прислівників.

Прийменник як службова частина мови. Правопис прийменників.

Сполучник як службова частина мови. Сполучники сурядності та підрядності. Групи сполучників за будовою та походженням. Правопис сполучників.

Частка як службова частина мови. Групи часток за значенням та вживанням (формотворчі, словотворчі та модальні). Правопис часток. Не і ні з різними частинами мови.

Вигук як частина мови. Групи вигуків за походженням. Правопис вигуків.

Тема 4. Синтаксис і пунктуація

Словосполучення. Будова і типи словосполучень за способом вираження головного слова, типи граматичного зв'язку в словосполученнях.

Речення, його головні ознаки та різновиди. Граматична основа речення. Види речень за метою висловлювання. Види речень за будовою (прості, складні).

Просте речення. Поширені та непоширені речення. Головні та другорядні члени речення (підмет і присудок; додаток, означення, обставина), способи їх вираження та різновиди.

Прикладка як різновид означення. Порівняльний зворот. Розділові знаки в кінці речення. Тире між підметом і присудком. Розділові знаки при прикладках і порівняльних зворотах. Речення двоскладні та односкладні. Різновиди односкладних речень. Повні й неповні речення. Тире в неповних реченнях. Однорідні члени речення. Узагальнювальні слова при однорідних членах речення. Однорідні й неоднорідні означення. Розділові знаки при однорідних членах речення. Звертання та вставні слова (словосполучення, речення), розділові знаки при них. Відокремлені члени речення, розділові знаки при них.

Складне речення, його типи. Засоби зв'язку частин складного речення. Розділові знаки у складному реченні.

Пряма й непряма мова. Розділові знаки при прямій мові.

6. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ АБИТУРІЄНТІВ ДО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. Звуки мови й звуки мовлення. Голосні й приголосні звуки, їх класифікація. Фонетична транскрипція.
2. Особливості української графіки. Співвідношення букв і звуків. Склад. Український складоподіл. Звукові закони в системі голосних і приголосних. Правила переносу слів.
3. Орфоепія. Наголос. Вимова голосних у ненаголошеній та наголошеній позиціях. Чергування в системі голосних і приголосних.
4. Складні випадки правопису слів з м'яким знаком та апострофом.
5. Написання великої букви у власних назвах. Написання прізвищ і географічних назв.
6. Правопис слів іншомовного походження.
7. Подвоєння та подовження приголосних.
8. Найпоширеніші чергування голосних звуків.
9. Найпоширеніші чергування приголосних звуків.

10. Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних.

11. Поняття про лексику. Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме й переносне значення слів.

12. Лексика української мови з погляду походження. Активні і пасивні шари української лексики.

13. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Пароніми.

14. Поняття про фразеологізми. Фразеологізми в ролі членів речення.

15. Спільнокореневі слова і форми слів. Основа слова і закінчення.

Значущі частини слова.

16. Написання префіксів.

17. Поняття про словотвір як розділ мовознавства. Основні способи словотворення.

18. Написання складних і складноскорочених слів.

19. Поняття про самостійні та службові частини мови.

20. Іменник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.

21. Іменник: назви істот і неістот, загальні і власні назви.

22. Рід, число, відмінки іменників. Типи відмін іменників.

23. Незмінні іменники. Способи творення іменників. Правопис відмінкових закінчень іменників.

24. Правопис найуживаніших суфіксів. Велика буква у власних назвах.

25. Прикметник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.

26. Якісні, відносні та присвійні прикметники. Повні і короткі форми прикметників. Ступені порівняння прикметників, їх утворення. Відмінювання прикметників. Способи творення прикметників.

27. Правопис відмінкових закінчень і найуживаніших суфіксів прикметників. Написання складних прикметників.

28. Числівник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Числівники кількісні (на означення цілих чисел, дробових та збірних) і порядкові. Числівники прості і складні.
29. Відмінювання кількісних і порядкових числівників.
30. Правопис числівників.
31. Займенник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди займенників. Відмінювання займенників.
32. Правопис займенників.
33. Дієслово як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Неозначена форма дієслова.
34. Види дієслів (дійсний, умовний, наказовий). Часи дієслів.
35. Дієслова I і II дієвідмін. Особа і число (в теперішньому і майбутньому часі). Безособові дієслова. Способи творення дієслів. Правопис дієслів.
36. Дієприкметник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні і пасивні дієприкметники, їх творення. Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот.
37. Безособові дієслівні форми на -но, -то.
38. Правопис дієприкметників.
39. Дієприслівник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки і синтаксична роль. Дієприслівники недоконаного і доконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот.
40. Правопис дієприслівників.
41. Прислівник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Ступені порівняння прислівників. Способи їх творення.
42. Правопис прислівників.
43. Прийменник як службова частина мови. Непохідні і похідні прийменники.
44. Правопис прийменників разом, окремо і через дефіс.

45. Сполучник як службова частина мови. Сполучники сурядності і підрядності.

46. Правопис сполучників разом і окремо.

47. Частка як службова частина мови. Формотворчі, заперечні та модальні частки. Написання часток бо, но, то, от, таки. Не з різними частинами мови.

48. Вигук як частина мови. Правопис вигуків.

49. Словосполучення. Будова і типи словосполучень за способом вираження головного слова.

50. Просте речення. Види речень за метою висловлювання: розповідні, питальні, спонукальні. Окличні речення. Члени речення (підмет і присудок; присудок простий і складений; додаток, означення, обставини) і способи їх вираження. Прикладка як різновид означення. Порівняльний зворот.

51. Розділові знаки в кінці речення. Тире між підметом і присудком. Розділові знаки при прикладках і порівняльних зворотах.

52. Речення двоскладні і односкладні. Різновиди односкладних речень. Повні і неповні речення. Тире в неповних реченнях.

53. Однорідні члени речення. Узагальнююче слово при однорідних членах речення. Однорідні й неоднорідні означення. Розділові знаки при однорідних членах речення:

54. Звертання і вставні слова (словосполучення, речення). Розділові знаки при них.

55. Відокремлені другорядні члени речення (в тому числі уточнюючі). Розділові знаки при відокремлених членах.

56. Складне речення, його типи. Складносурядне сполучникове речення. Складнопідрядне речення із сполучниками і сполучними словами. Основні види підрядних речень. Складне речення з кількома підрядними.

57. Розділові знаки в складносурядному і складнопідрядному реченнях.

58. Безсполучникове складне речення. Розділові знаки в безсполучниковому реченні.

59. Складне речення з різними видами сполучникового і безсполучникового зв'язку. Розділові знаки в ньому.

60. Пряма й непряма мова. Цитата. Діалог. Розділові знаки при прямій мові, цитаті, діалозі.

6. ЛІТЕРАТУРА

1. Авраменко О. Українська мова та література. Завдання в тестовій формі I частина / О. Авраменко. – К.: Грамота, 2017.
2. Авраменко О. Українська мова та література. Завдання в тестовій формі II частина / О. Авраменко. – К.: Грамота, 2017.
3. Гнатюк Л. Українська мова / Л. Гнатюк, О. Кононенко. – К.: Феміна, 1995.
4. Зубков М. Сучасний український правопис. Комплексний довідник / М. Зубков. – Харків, 2007.
5. Козачук Г. Українська мова для абітурієнтів / Г. Козачук. – К.: Вища школа, 2005.
6. Козачук Г. Українська мова: Практикум / Г. Козачук. – К., 1991.
7. Орфографія української мови просто про складне / Радченко І. – К.: «Шкільний світ», 2008.
8. Паламар Л. Практичний курс української мови: навчальний посібник / Л. Паламар. – К., 1995.
9. Пентелюк М. Українська мова: Підручник-комплет / М. Пентелюк, О. Іващенко. – К., 2001.
10. Плющ М. Українська мова; довідник / М. Плющ. – К.: Освіта, 2002.
11. Плющ М. Граматика української мови в таблицях: навчальний посібник / М. Плющ, Н. Гринас. – К.: Вища школа. – 2004.
12. Рускуліс Л. Сучасна українська мова з практикумом. Навчально-методичний посібник / Л. Рускуліс. – Миколаїв, 2009.
13. Стоян Л. Українська мова: посібник з орфографії та пунктуації / Л. Стоян. – К.: Наук, думка, 2005.

14. Сучасна українська мова / За ред. О. Пономаріва. – К., 2001.
15. Тести. Українська мова. 5–12 класи / За ред. Н. Гуйванюк – К.: Академія, 2009.
16. Чукіна В.Ф. Граматика української мови в таблицях і схемах. – К., 1997.
17. Шевелєва Л. Український правопис у таблицях і схемах / Л. Шевелєва. – Харків, 1997.
18. Шевченко Л. Сучасна українська мова: довідник / Л. Шевченко, В. Різун, Ю. Лисенко. – К., 1996.
19. Ющук І. Українська мова / І. Ющук. – К., 2004.
20. Ющук І. Практикум з правопису української мови / – К.: Освіта, 2000.